

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 94/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť J. M., zastúpeného Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Evy Timár Myjavcovej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 299/2012 a jeho uznesením z 15. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2013 osobne doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, prostredníctvom ktorej koná jej konateľka a advokátka Mgr. Eva Timár Myjavcová, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

v spojení s namietaným porušením čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 299/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 15. júla 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že 15. februára 2012 sa na podklade rozhodnutia mesta Trnava (ďalej len „oprávnený“ alebo „správny orgán“) č. k. PR-822/2011-Bo z 8. septembra 2011 o uložení poriadkovej pokuty (ďalej aj „exekučný titul“) v sume 35 € z dôvodu, že sťažovateľ sa bez závažných dôvodov nedostavil na základe predvolania na útvar Mestskej polície v Trnave vo veci priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) začalo proti sťažovateľovi (povinný, pozn.) exekučné konanie. Sťažovateľ sa mal priestupku dopustiť tým, že 14. júna 2011 odstavil motorové vozidlo v zónovom zákaze státia, pričom na prerokovanie priestupku bol predvolaný hliadkou Mestskej polície v Trnave z dôvodu neprítomnosti podozrivého z priestupku pri vozidle. K doručeniu predvolania malo dôjsť podľa správneho orgánu uplatnením fikcie doručenia 15. augusta 2011.

Okresný súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára poverením z 1. marca 2012. Dňa 13. apríla 2012 súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“), ktoré bolo sťažovateľovi doručené 1. marca 2012. Súdny exekútor doručil 30. júla 2012 okresnému súdu námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ktoré podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, *„v ktorých uviedol rozhodné skutočnosti, ktoré podľa sťažovateľa boli spôsobilé privodiť zastavenie exekučného konania, ktoré sa podľa sťažovateľa viedlo na základe nezákonne vydaného rozhodnutia, resp. rozhodnutia, ktoré sa nikdy nemohlo stať exekučným titulom pre procesné vady, a preto sťažovateľ žiadal, aby exekučný súd s poukazom na ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu zastavil a vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.“*

Okresný súd napadnutým uznesením námietky sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že sťažovateľom tvrdené skutkové a právne dôvody nie sú *„spôsobilým dôvodom na vyhoviecie námietkam. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 09. 2013.“*

Podľa sťažovateľa sa okresný súd v napadnutom uznesení nezaoberal jeho argumentmi a nesprávne konštatoval, že námietky povinného treba zamietnuť. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza aj *«názor odbornej verejnosti, podľa ktorého „Námietky preto zaraďujeme k procesným prostriedkom obrany povinného. V žiadnom prípade nemožno o námietkach hovoriť ako o opravnom prostriedku... Povinný môže v námietkach namietať iba skutočnosti (nie je pritom rozhodujúce, či ide o skutočnosti procesného, alebo hmotného práva, oboje sú prípustné), ktoré nastali alebo vznikli po vydaní exekučného titulu. Prikláňame sa k názoru, že dňom vydania exekučného titulu treba chápať deň vyhlásenia exekučného titulu... V čase od vyhlásenia rozhodnutia do nadobudnutia právoplatnosti môže dôjsť k zmene skutkových okolností, ktoré môže povinný namietať v exekučnom konaní (napr. ak odvolanie proti rozhodnutiu nie je prípustné). Podľa ust. § 50 ods. 1 Exekučného poriadku môže povinný namietať aj skutočnosti, pre ktoré je exekúcia neprípustná alebo skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti nároku. V tejto súvislosti opätovne považujeme za potrebné poukázať na názor odbornej verejnosti, podľa ktorého „Okolnosťami, ktoré bránia vymáhateľnosti nároku, sú spravidla skutočnosti, pre ktoré môže byť exekúcia zastavená... Dôvodmi neprípustnosti exekúcie, ktoré povinný môže namietať v námietkach podľa § 50 EP, môžu byť rovnako vo väčšine prípadov skutočnosti, ktoré vedú k zastaveniu exekúcie. Napríklad povinný bude namietať, že exekučný titul sa doposiaľ nestal vykonateľným, nebol mu riadne doručený, že rozhodnutie nie je vykonateľné materiálne a pod.“* Nakoľko pre sťažovateľa vzhľadom na skutočnosť, že mu rozhodnutie o uložení pokuty (exekučný titul) nebolo riadne doručené, a teda sťažovateľ nemohol podať voči nemu riadny opravný prostriedok (pričom v konaní o odvolaní by boli riešené otázky uvedené v námietkach), pričom konanie o námietkach bolo jediným procesným spôsobom obrany, a preto bolo povinnosťou exekučného súdu aj vzhľadom na skutočnosť, že voči sťažnosťou napadnutému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, vysporiadať sa s dôvodmi uvedenými v námietkach tak, aby bolo zachované právo sťažovateľa na prístup k súdu a na spravodlivý proces, a nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom, tým že súd bez akejkoľvek argumentácie, či dostatočného vysvetlenia námietky odmietne. Súčasne sa súd vôbec nezaoberal otázkou prípustnosti vedeného exekučného konania a vystavil sťažovateľa nespravodlivému konaniu, ktorého následkom je vymáhanie pokuty, ktorá nikdy nemohla a nemala byť v zmysle zákona uložená, a teda nikdy by nevznikol exekučný titul, na

podklade ktorého je vymáhaná pohľadávka v exekučnom konaní. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ďalšiu podstatnú skutočnosť, ktorou je samotné priestupkové konanie, v ktorom bolo procesné rozhodnutie, ktoré je predmetným exekučným titulom (právne vadné) vydané. Na základe vyššie uvedených skutkových a právnych záverov je nepochybné, že sťažovateľ nemohol byť priestupcom, nakoľko v rozhodnom čase spáchania priestupku bol vo výkone väzby, pričom predmetné osobné motorové vozidlo užívala v rozhodnom čase iná osoba. Vzhľadom na túto skutočnosť je úplne nepochybné, že sťažovateľ nie je procesným subjektom predmetného priestupkového konania (osobitné správne konanie), pričom nepožíval žiadne postavenie účastníka správneho konania. Sťažovateľ by mal v konaní vystupovať len v procesnom postavení svedka (majiteľ vozidla), ktorý by mal ozrejmiť podstatné okolnosti vo vzťahu k priestupcovi, pričom na uvedený procesný úkon musí byť zákonným spôsobom predvolaný zo strany správneho orgánu. Sťažovateľ považuje za potrebné uviesť aj to, že v prípade, ak by exekučný súd v konaní o námietkach skúmal exekučný titul v zmysle námietok sťažovateľa, nedošlo by k zásahu do materiálnej záväznosti tohto rozhodnutia, nakoľko ide o rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty, pričom súd je v zmysle ust. § 135 Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, ďalej len „OSP“) viazaný pri svojom rozhodnutí výlučne rozhodnutiami taxatívne uvedenými v tomto ust. OSP, a teda rozhodnutie napadnuté námietkami (exekučný titul) k takýmto rozhodnutiam nepatrí.».

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na prístup k súdu konaním Okresného súdu Galanta porušené bolo.

2. ústavný súd zrušuje rozhodnutie Okresného súdu Galanta zo dňa 15. 07. 2013, č. k. 17 Er/299/2012-45 a vec vracia Okresnému súdu Galanta na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Galanta je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania pred ústavným súdom vo výške 328,00 € k rukám právneho zástupcu sťažovateľa, do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), ktorého sa sťažovateľ domáha. Sťažovateľom formulovaný petit citovaný v časti I tohto uznesenia nie je v bode 1 vymedzený presne, keďže sa ním neodkazuje na žiadne konkrétne ustanovenie ústavy alebo medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, ako aj skutočnosti, že sťažovateľ namieta podľa bodu 1 ním navrhovaného petitu porušenie svojich práv „... na spravodlivý súdny proces a na prístup k súdu“, ktoré tvoria obsah základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy, ústavný súd ustálil predmet konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia.

Na tomto základe ústavný súd kvalifikoval sťažnosť sťažovateľa ako takú, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Zo sťažnosti a k nej priloženej dokumentácie vyplýva, že spor, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu v konaní pred ústavným súdom, sa týka exekučného konania smerujúceho na vymoženie pohľadávky vo výške 35 € (z titulu uloženej poriadkovej pokuty). V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukazuje na § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, t. j. táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08, alebo IV. ÚS 717/2013).

Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoje zistenie, podľa ktorého súdny exekútor okresnému súdu 23. októbra 2013 (teda ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) oznámil, že povinný (sťažovateľ) 16. októbra 2013 dobrovoľne plnil to, čo mu ukladal exekučný titul, a uhradil trovy exekúcie, pričom na základe uvedenej skutočnosti

okresný súd výzvou z 9. decembra 2013 v súlade s § 60 ods. 1 Exekučného poriadku požiadal súdneho exekútora, aby vrátil poverenie na vykonanie exekúcie.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná, ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2014